

SVIESA

JORNAL
LITHUANO
"SVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
RUA CORONEL MORAES, 338
SÃO PAULO

L. R. K. Bendruomenės organas

Redaguoja: St. Puišys

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I I I

SÃO PAULO. 1936, Gegužis — Maio 2 d.

Nr. 18 (32)

GEGUZĖS 3 D. ĮVYKSTA B-NĖS SUSIRINKIMAS

Kvietimas

Šiuo pranešiu, kad gegužės 3 d. prie Sv. Juozapo bažnyčios (Villa Zeli) vyks nepaprastas L. R. K. Sv. Juozapo Bendruomenės narių susirinkimas, tuojuo po pamaldų.

Visi nariai prašomi būtina dalyvauti.

B-nės pirmininkas
Kun. B. Sugintas.

Vaikų katechizacija

Vaikų katechizacija Sv. Juozapo bažnyčioje būs sekmadieniais nuo 4 iki 6 val. vak. Vėliau Mišparai.

MOTINOS DIENA

Motinais pagerbti ir jos intencijai Gegužės 3 d. 11 val. sv. Juozapo bažnyčioje įvyks iškilmingos pamaldos su pritaikintu tam paminėjimui pamokslu.

Pamaldų metu giedos jungtinis „Vilties“ ir Villa Bellos choras.

Pats paminėjimas įvyks Gegužės 10 d. 2¼ val. popiet Mookos mokyklos Dariaus ir Girėno salėje.

Programoje numatyta: paskaita, prakalbos, deklamacijos, choras ir kita. Visos Motutės tuose paminėjimuose prašomos dalyvauti.

VILTIEČIU SUSIRINKIMAS

Bom Retire

Šiuo pranešime „Vilties“ S-gos Bom Retiro skyriaus nariams, kad visuotinis narių susirinkimas įvyks gegužės 3 d. 3 val. po piet gatvėje Banderantes, 92.

Bus svarstomi svarbūs klausimai. Visų narių dalyvavimas būtinas.

Be to pranešame, kad nariai „Vilties“ žurnalą gali gauti pas valdybos narį p. R. Dabricką — rua da Graça, 91 vakarais (nuo 7 val. vak.), o pirma dienais ir ketvirtadieniais — rua Banderantes, 92 nuo 7¼ v. v. Skyriaus Valdyba.

SIS „SVIESOS“ NUMERIS yra surinktas nuosavomis raidėmis, nuosavoj rinkykloj.

Br. L. J. S-gos „Viltis“ Mookos skyriaus nariams:

VI. Miliui ir Marytei Grabauskaitei

Sutuoktvių proga linkime daug laimės ir šeimyninio pasisekimo.

Br. L. J. S-gos „Viltis“ Mookos sk. Valdyba.

Vel sukilimas Lietuvoj

Telegrafo agentūra „Havas“ iš balandžio 25 d. paduoda žinia iš Kauno, kad Sakų apskrityje vėl sukilo ūkininkai prieš vyriausybę.

Pirmą dieną policija negalėjo

juos numalšinti. Išaukta į pagalbą kariuomenė. Vienas policininkas tapo užmuštas ir keleta ūkininkų sužeista.

Sukilę ūkininkai degina valdžios žinioj esančius ūkius, įstaigas ir pareiškė, kad nemokės jokių mokesčių. Daug asmenų suimta. Susekta daug nelegalės literatūros, kuri buvo gabenama iš Prūsų.

MIRĖ EGIPTO KARALIUS

Balandžio 28 d. 1 val. po piet mirė Egipto karalius Fuad I, 68 metų amžiaus. Jo sostą užims jo sūnus Faronk, kuris dabartiniu metu eina mokslus Anglijoje, o kol turės pilnus metus, visą kraštą valdys Taryba Mohamed Ali pirmininkaujant.

LIETUVIAI KATALIKAI

Neužmirškite, kad laikraštis „Sviesa“ yra Jūsų organas. Tad Jūsų pareiga yra jį visokeriopai remti teikiant jam įvairių žinelių ir užsirenuojuojant netik sau, bet ir saviškiems, ne tik čia Brazilijoje, bet ir kitur gyvenantiems. Tik bendromis pastangomis laikraštis „Sviesa“ tobulės ir didės.

Lietuviai biznieriškai turi taip pat žinoti, kad geriausiai yra savo skelbimus talpinti tik laikraštyje „Sviesa“.

Vaistinė

PASSERINI
Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
[BOM RETIRO]
Telephone 5-3584
S. P A U L O.

Mookos Tėvų žiniai

Šiuo pranešiu, kad šauktas balandžio 25 d. Mookos mokyklos Tėvų susirinkimas, pasitarus su ponu konsulu, atidėtas Gegužės 8 d. 8 val. vakaro.

Siame susirinkime bus svarstomi svarbūs mokyklos reikalai. Todėl visų tėvų bei globėjų dalyvavimas būtinas.

Tėvų K-to pirmininkas.

Parsiduoda Namai

VILLA BELLOJ—RUA DOS GLINCINIOS, 83, labai geromis sąlygomis—su nedideliu įnašu ir ilgam išsimokėjimui.

Namais susideda iš dviejų kambarių ir virtuvės, labai gražioje vietoje, netoli lietuvių bažnyčios bei mokyklos.

Smulkesnių informacijų galima gauti vietoje arba São Pauly — rua Dr. Virgilio do Nascimento, 37 (Pary rajone) pas V. Godliauską.

J. Steponavyciui

(IS MONTEVIDEJO)

Išlyginimui sąskaitos prašau atvykti pas mane, Rua Ubaldino do Amaral 66 São Paulo, arba pranešti savo antrašą.

Lauksiu dvi savaitės nuo paskelbimo šio kvietimo.

Feliksas Cemarka.

P. STASYS REMENCIUS.

Atvyko Konsulato Sekretorius

Balandžio 24 d. atvyko į São Paulo Lietuvos konsulato sekretorius p. Stasys Remencius. Savo pareigas jau pradėjo eiti.

P. St. Remencius gimė 1903 m. Raseinių apskr. Baigė Kauno gimnaziją ir studijavo Vytauto D. universitete Užsienio Reikalų Ministerijos tarnyboje išbuvo apie 10 metų.

P. Remencius yra vedęs ir turi du vaikučius.

Report.

KIEK SVERIA DIDZIAUSIEJI PASAULIO LAIVAI

Anglų karo laivas šarynotis „Nelson“ sveria 34.000 tonų, arba 680.000 centnerių. Neseniai baigtas statyti anglų keleivinis laivas „Queen Mary“ sveria 57.000 tonų, o su visu krovinium 85.000 tonų. Kad aiškiau suprasti šio milžino svorį, padarysime tokį palyginimą. Vidutinio ūgio suaugęs žmogutis vidutiniškai sveria apie 75 kilogramus. Taigi, minėtas anglų laivas, kuris šiuo metu yra didžiausias pasaulyje, tuščias sveria tiek, kiek 808.000 vyrų. O su visu savo krovinium jis atvertų vieną milijoną ir 212.000 suaugusių žmonių. Šio milžino mašinose turi 200.000 arklių jėgų.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASKVOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šiokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ. Greitas ir radikalus pagydyimas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] — SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

[Diplomuotas Săo Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
R a š t i n ė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Construtôra do Lar Ltda.

Autorizada e fiscalizada pelo Governo Federal, conforme decreto de 23-5-1917, sob n. 12.475

Carta Patente nr. 115

Săo Paulo: Praça da Sė, 50 — 3-o andar.

Telef. 2-2232, Caixa Postal 3522

Kam rūpi ateitis, prašome susipažinti su CONSTRUTORA do LAR LTDA, ir rasite kaip rūpesnius nugalėti. Mes duodame paskolas nuosavybės įsigyjimui ir namų statybai labai patogiomis sąlygomis. Mūsų nariai dalyvauja Loterijos Federal lošimuose, nerizikuojant nei vieno tostono. Mūsų skyrius «ASSISTENCIA BANDEIRANTES» teikia savo nariams ir jų šeimoms veltui sekancias pagaldas: Finansines, Gydytojo, Dantu—Gydytojo, Jurdines. Komerines ir moksliskas. Narių mokesniai turi keturius laipsnius (serias) 3\$000, 5\$000, 10\$000 ir 20\$000 į mėnesį. Tuo tarpu turime 80.000 narių. Pareikalaukite iš mūsų agentų arba tiesioginiai iš mūsų įstaigos mūsų Prospektus bei įstatymus nes tas nieko nekainuoja ir be jokių prievolių. Nuolankiai prašome aplankyti. Kalbamos valandos nuo 8½ iki 11½ ryto.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.
LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

D-ras Povilas Lïcciardi

Santa Casa gydytojas — operatorius

MEDICINA IR CHIRURGIIJA SUAUGUSIEMS IR VAIKAMS

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų

Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERŲ LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos.

Priėmimo valandos nuo 11 iki 12 ir nuo 14 iki 20 v.

Vyksta pašauktas į namus kiekvienu momentu —

DIENA ir NAKTI.

PRIĖMIMO VIETA: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retire)
Telef. 5-4175. — Săo Paulo.

SVARBU IR NAUDINGA KIEKVIENAM

Assistencía Bandeirantes

Išrūpina savo nariams ir jų šeimoms:

CHAMADOS, PASAZUS, CARTAS de IDENTIDADE ir PILIETYBĖS dokumentus teisėtai, skubiai ir su 30% nuolaidos nuo bendrų kainų. UZSIRASYTI I NARIUS galima kiekvieną dieną. Istorijoms mokėstis 5\$, ir mėnesinis mokėstis 5\$. Platesnes informacijas teikiame darbo valandomis nuo 8 iki 11½ val. ryto.

PRAÇA DA SĖ, 50, 3 AUKS., SALĖ 21 LAISKAMS — Caixa postal,
3522, SĂO PAULO.

Villa Zelinoj Jūsų ateitis

Būdami Villa Zelinoj neužmirškite užėiti pas Karlos Korkišką, Avenida Zelina Nr. 33. Cia Jūs galėsite pasiteiriauti ir pasirinkti sau žemės sklypą išsimokė jį mi gražiausioje vietoje ir geriausiomis sąlygomis.

Taip pat duodu išsimokėjimui visą medžiagą namų statybai.

KREIPKITĖS TIK PAS KARLOS KORKIŠKA, AV. ZELINA NR. 33

visomis dienomis nuo ryto iki vakaro.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua Săo Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SĂO PAULO

Dėmesio

Kas serga žemiau išvardintomis ligomis, skubėkit, o busit sveiki.

Pagydu galutinai ir trumpiausiu laiku Sankerį, triperį, sifilį ir visokias kitas užkrečiamas ligas ir net visai užsisenėjusias.

DIPLOMUOTAS EUROPOJ ir BRA ZILIJŲ MEDICINOS FELCERIS

IZIDORIUS

VILLA ZELINA

Rua 14, Nr. 9.

Bondės nuo Praça da Sė nr. 32
Autobusai nuo seno turgaus.

Už skelbimų turini Redakcija neatsako.

Konfiskavo „Vilties“ knygas

Spaudos uždraudymo laikais rusų žandarai bastydami po Lietuvos kaimus ir radę kur nors lietuviškų knygų ar elementorių ir net maldaknygių jas konfiskodavo. o jų savininkus suimnėdavo ir kartais net gubernatoriaus parėdymu ištremdavo į Sibirą. Tai buvo prie carizmo, kuomet lietuviams buvo pats sunkiausias laikmetis, kuomet jiems buvo atimtos visos teisės ir kuomet jiems melstis savo prigimto kalboj buvo uždrausta.

Bet, ačiū Dievui, virto kiti laikai: lietuviai atgavo laisvę, o pati Lietuva tapo nepriklausoma valstybe ir pats gyvenimas nuėjo kitais keliais. Pradėta steigti lietuviškas mokyklas, kurti knygynus, leisti laikraščius bei žurnalus, kad atgauti tas, kas buvo prarasta ir šiandien jau galim pasigirti, kad ten mūsų tėvynėj tuo reikalu yra padaryta didelė pažanga. Ir čia iševijoj irgi vyrauja ta pati mintis. Juk ne kitam reikalui yra steigiamos tos lietuviškos mokyklos ir kuriami knygynai — skaityklos bei varomas kitoks kultūrinis darbas. Bent taip buvo iki šiol. Bet deja, mes šiandien pasigirti tuo negalim. Pradeda reikštis kita dyvasia ir manoma eiti kitais, butent — slopinimo keliais. Kad nekaltėti tuščiais žodžiais, geriau pažiūrėkim į faktus.

Jau nekaltėkim apie tai, kad mokyklose darbas neina taip, kaip jis turėtų eiti, kad patiems tėvams daromos visokios kliūtys, kad varžomi tėvų komitetai ir t. t., bet pastaruoju laiku apsirėškė dar vienas liudnas reiškinys, būtent ponas konsulas Gaučys pradėjo varžyti suaugusių švietimą. Štai balan-

džio 30 d. jis ponui Gaigalui įsakė konfiskuoti visas Jaunimo S-gos „Vilties“ knygas, esančias Mookos mokyklos rūmuose. Tą savo žygį ponas Gaučys motyvavo tuo, kad kas yra mokykloje, tas ir priklauso jam. Toks pono konsulo pasielgimas nustebino visus ir daug kas pamane: ar tik kartais negrįžta Muravjovo—Koriko laikai?

Mes iškart tam tikėti nenorėjom, bet pasiteirivę plačiau, sužinojome, kad tas yra tikras faktas. Reiškia ponui Gaučiui nepatinka, kad mūsų jaunimas šviečiasi, kad kuria savo knygyneilius ir skaito knygas. Mes prieš nieko nesakytume, jei ponas Gaučys būtų koks žandaras, ar tarnautų kokiam nors svetimam valstybei, bet dabar yra tikras lietuvis ir dargi net Lietuvos Vyriausybės atstovas ir tai tos Vyriausybės atstovas ir tai tos Vyriausybės, kuri rūpinasi mūsų švietimu, kuri per savo pagelbinį organą — Draugiją Užsienio lietuviams remti atsiuntė mūsų jaunimui tas 96 knygas, kurias dabar jis konfiskavo.

Labai liūdna, kad pas mus tokie reiškiniai pasireiškia, bet dar liudniau, kad jie išeina iš konsulo pono Gaučio pusės.

Nejaugi tam visam nebus padarytas galas? Nejaugi Lietuvos Vyriausybė į tai neatkreips savo dėmesį?

Mes pasitikim Lietuvos Vyriausybės teisingumu ir manom, kad skriauda daroma São Paulo lietuvių kolonijai bus atsaukta.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

Konsulo balius

Balandžio 28 d. 9 val. vak. vokiečių salėje „Club Germania“ Lietuvos konsulas São Paulo ponas P. Gaučys buvo surengęs balių Suomijos konsulo p. Lyder Sagen pagerbimui.

Baliaus (banquete) metu p. Gaučys pasakė prakalbą, kurioje išdėstė p. Sagen nuopelnus lietuvių kolonijai ir įteikė jam Gedimino ordoną. P. Sagen karėtais žodžiais atsakė.

„A Gazeta“ rašo (Lietuvių spaudos atstovai nebuvo kviešti), kad tame baliuje dalyvavo žymesni asmenys — vyrai ir moterys iš visų kolonijų, kaip lietuvių, taip suomių, latvių, estų ir kitų.

Įdomu, kokie žymesni asmenys buvo pakviesti iš lietuvių pusės?

KAS SUDARO „GRŪDO“ VALDYBA IR REVIZIJOS KOMISIJA?

S. m. balandžio mėn. 19 dieną „Grūdo“ valdyba turėjo savo pirmą posėdį, kur buvo pasiskirstyta Valdybos pareigomis. Išrinkti valdybon nariai slaptu balsavimu pasiskirstė pareigomis sekant: Feliksas Cemarka — pirmininkas, Antanas Dutkus — sekretorius, Juozas Simbelis — išdininkas, Konsantas Uckus — reikalų vedėjas, Stasys

Vinkauskas — vice-pirmininkas, Valerijus Godliauskas — sekretoriaus pavaduotojas, Stasys Ambrozėjus — išdininko pavaduotojas.

Po pasiskirstymo pareigų, valdyba turėjo jau kelis posėdžius ir nutarė daug svarbių reikalų žemės ūkio kolonizacijos klausimu.

„Grūdo“ revizijos komisijon įeina šie asmenys: Jonas Mozūras, J. Juodgudis ir J. Bendžius, Kandidatais liko: M. Radionovas, J. Kaupas. Valdyba išrinkta 3 metams, revizijos komisija — vieniems metams.

«G.» I. S.

IR KONSULAS ĮSIRASĖ „GRŪDO“ BENDROVĖN

Lietuvos konsulas S. Paulo, P. Gaučys, buvo išrinktas „Grūdo“ bendrovės organizavimo komisijos pirmininku ir daug prisidėjo prie suorganizavimo bendrovės. Kuomet bendrovė „Grūdas“ tapo suorganizuota, konsulas P. Gaučys įsirašė bendrovėn nartu ir pasirašė į bendrovės steigėjų lapą.

«G.» I. S.

SUIMĖ „MŪSU ZODZIO“ SPAUSTUVE

Balandžio 29 d. nakties metu São Paulo policija suimė spautuvę, kurioje buvo spausdinamas lietuvių komunistų laikraštukas „Mūsų Zodis“.

Si spautuvė buvo įrengta miške ly Caxingruy rajone, 10 kilometrų atsime nuo Pinheiros.

Spautuvės vedėjas Antonio Coutinho ir rinkėjas Antonio Kasobekas (lietuvis?) tapo suimti.

Spautuvė įvertinta virš 40 kontų sumoje.

„VILTIES“ S-GA RENGIA BALIU

Iš Centro Valdybos teko patirti, kad rengiamas gegužės 9 d. balius — koncertas dėl technišku priezačių tapo atidėtas gegužės 16 d. Šis balius — koncertas įvyks rua Bandeirantes, 92 salėje.

Pakvietimai gaunami pas Centro Valdybos narius. Programa sustatyta įdomi ir įvairi.

Choristų pareiškimas

„Lietuvių Aidas Brazilijoj“ iš balandžio 25 d. savo kronikoj įdėjo apie Bom Retiro chorą žinutę, po kuria esąs pasirašęs koks tai „choristas“. Į tai visų Bom Retiro choristų vardu, kaip jo įgaliotas, turiu pareikšti, kad minimoj žinutėj išesyti faktai nuo pradžios iki galios neatitinka tikrąybę ir kad choro repeticijos eina normaliu keliu. Be to Bom Retiro visi choristai griežtai protestuoja prieš svetimo vardo vartojimą, šiame atvejuj prieš žinutės autorių pasirašusį vardu „choristas“.

Matyt ir pats autorius žinojo, kad netiesą rašo, nes kitokiū būdu būtų pasirašęs savo tikra pavarde.

Choristų įgaliotas
Stasys Puišys.

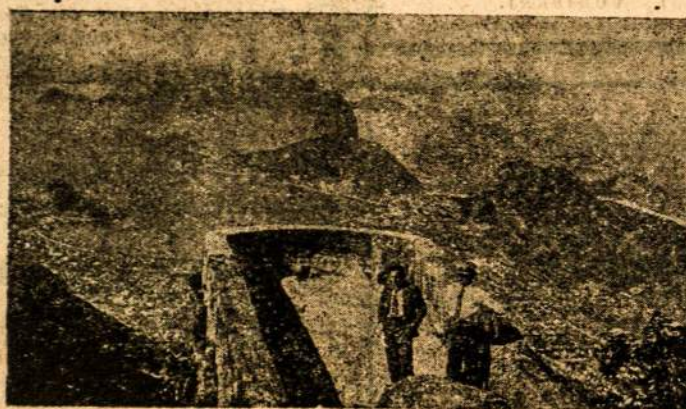
Apvogė mokytoją Korsaka

Balandžio mėn. pradžioje iš Mookos mokyklos mokytojo p. P. Korsako kambario, esančio mokyklos rūmuose, pavogta kai kurie dokumentai, 200000 pinigais ir palimtas iš „Vilties“ spintos 38 knygos, kurios vėliau rastos bendrame mokyklos knygyne.

Apie tai p. Korsakas pranešė atskiru raštu ponui konsului.

ISĖJO „VILTIES“ TREČIAS NUM.

Šiandien išėjo iš spaudos Br. Liet. Jaunimo S-gos „Vilties“ žurnalo trečias numeris. Galima jį nusipirkti stoties Luz kioske, prie pašto, ant kampo gatvių Mooka ir Paes de Barros kioske ir pas laikraščių platintojus.

Brazilijos sostinės Rio de Janeiro kalnas „Corcovado“, ant kurio yra pastatyta Kristaus stovykla.

VILLA ZELINA

Tautietii!

Nelik neapsirinkęs šioje gražioje villoje sau žemės sklypo.

PIGIAUSI MĖNESINIAI MOKĖJIMAI.

Suteikiame statybai medžiagą.

RASTINĖS:

Centraline: Praça Antonio Prado, 3 sobrado
Tel. 2-5023. Vietoje: Avenida Zelina, 33 pas
Carlos Korklika ir centralinė agentūroj prie pat
bažnyčios — largo Villa Zelina.
Reikalingi agentai, kreiptis Centralinėn raštinėn.